

6. 9. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nedovolené ozbrojování v souvislosti s aktuální právní úpravou zákona o zbraních

V následujícím článku si rozebereme nejdůležitější změny trestněprávních aspektů nedovoleného ozbrojování, a to zejména v souvislosti s pravděpodobně nejzásadnější novelou poslední doby v podobě zákona č. [13/2021](#) Sb., zákon, kterým se mění mj. i zákon č. [119/2002](#) Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), v platném znění (dále jen „zákon o zbraních“).

Zmíněná novela byla již v době svého přijímání ve střelecké i právnické komunitě poměrně hojně diskutována. Jedná se ve své podstatě o legislativní reakci na evropské směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní. Mezi nejzásadnější změny v této oblasti patří primárně nové rozdělení kategorií zbraní a střeliva. Původně se jednalo o kategorie A až D. V aktuálním znění zákon o zbraních pracuje s kategoriemi A, A-I, B, C, C-I a D. Díky tomuto novému překvalifikování však dochází ke změně trestněprávní roviny trestného činu nedovoleného ozbrojování. V důsledku aplikace nových kategorií zbraní se legalizuje držení a nakládání s některými z dříve zakázaných zbraní, municí a součástmi zbraní.

V prvé řadě je třeba objasnit základní fakta trestného činu nedovoleného ozbrojování. Aktuální znění ustanovení § 279 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestního zákoník, v platném znění (dále jako „trestní zákoník“) reflektuje nad rámec dřívější právní úpravy zejména požadavky mezinárodních organizací. V souladu s důvodovou zprávou se jedná například o Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. *„Objektem tohoto trestného činu je zájem společnosti na tom, aby nebyly nekontrolovaně vyráběny, drženy a nošeny předměty (střelné zbraně, střelivo a výbušniny), které mají nebezpečnou povahu, neboť z nich může vzejít nebezpečí pro život, zdraví či majetek jiného“*.^[1] Z citovaného výkladu objektu nedovoleného ozbrojování vyplývá potřeba společnosti kontrolovat střelné zbraně, střelivo a výbušniny s nebezpečnou povahou. Výklad pojmu *nebezpečné povahy* se však společně s vývojem společnosti mění. V tomto ohledu je třeba zmínit, že zbraně, střelivo a výbušniny nebezpečné povahy si vykládají jinak zejména instituce Evropské unie a čeští zákonodárci, případně střelecká odborná komunita.

Stěžejní skutkovou podstatou je pro rozebíraný případ zejména základní skutková podstata uvedená v ustanovení § 279 odst. 1 trestního zákoníku, tedy *„kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává střelnou zbraň nebo její hlavní části nebo díly nebo ve větším množství střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci“*. První změnou v tomto případě je legalizace tlumičů hluků výstřelu. Tlumiče dle předchozí právní úpravy spadaly do kategorie A, tedy zakázané zbraně. Trestní zákoník zřejmě cíleně pracuje s nadřazeným pojmem *zakázaný doplněk zbraně*, aniž by přesněji specifikoval, o kterou součást se jedná. Drtivou většinu pojmů související se zbraňovou problematikou upravuje výhradně zákon o zbraních, nikoliv samotný trestní zákoník. Taková koncepce a vztah obou předpisů se jeví jako užitečná, neboť například v případě rozebírané novelizace postačí změnit „pouze“ zákon o zbraních, nikoliv trestní zákoník.

Za průlomové lze rovněž označit zavedení kategorie zbraní A-I. Tato kategorie se z části vyčlenila právě z původní zbraňové kategorie A. Jedná se zejména o střelivo pro krátké kulové palné zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku například střely Hollow-point. Před

nabytím účinnosti zmiňované novely by tak v držení takového střeliva bylo považováno za naplnění skutkové podstaty uvedené v ustanovení § 279 odst. 1 trestního zákoníku. V těchto ohledech došlo k určitému odklonění od poměrně striktních a přísných pravidel pro držení a nošení střelných zbraní a jejich součástí. Zmíněná novela je tak reakcí na odborná vyjádření a zpracované studie zejména ze strany střelecké komunity. Původní směrnice měla za cíl omezit práva držitelů zbraní ve smyslu zúžení okruhu dovolených zbraní, střeliva a zbraňového příslušenství. Samotná kategorie zbraní A-I „je spíše ovlivněna politickými rozhodnutími učiněnými na evropské úrovni nežli samotnou technickou či funkční charakteristikou zbraní sem zařazených. Lze spíše konstatovat, že některé definice jsou z technického pohledu mírně řečeno nešťastné“ [2], jak uvádí odborná literatura. Kategorie zbraní A-I je tedy spíše snahou vyhnout se poměrně přísné evropské regulaci zbraní.

Trestní zákoník a zákon o zbraních spolu úzce souvisejí i v dalších oblastech. Jak již bylo zmíněno, zákon o zbraních funguje jako předpis specifikující a rozvíjející zejména právě skutkovou podstatu trestného činu nedovoleného ozbrojování. Byť zmiňovaná novela zákona o zbraních přinesla určité regule, umožnila na druhou stranu legální držení dosud zakázaných zbraní a jejich příslušenství. Je však zřejmé, že případné restriktivní novely fakticky rozšiřující trestní odpovědnost pachatele za trestný čin nedovoleného ozbrojování by neměly být příliš časté. Přesto se problematika zbraní a střeliva společně s vývojem společnosti a technologií komplikuje a zákonodárce musí být schopen adekvátně reagovat na společenský vývoj. Povinností každého držitele zbraní je stále se seznamovat s příslušnými novelami a případnými novými právními předpisy. Zmíněnou provázanost zákona o zbraních a trestního zákoníku dovozuje i judikatura uvedená v odborné literatuře. Podle ní „neznalost podmínek, za nichž je podle zákona o zbraních a střelivu možno držet zbraň, obžalovaného nezbavuje trestní odpovědnosti za trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 TrZ“ [3].

V kontextu obou předpisů je třeba se dále zamyslet nad zásadou subsidiarity trestní represe. Může totiž docházet k situacím, kdy držitel zbrojního průkazu přechovává zakázanou zbraň či takovou zbraň, k níž nemá příslušné správní povolení dle zákona o zbraních. V tomto případě tak nebude společenská škodlivost trestněprávního jednání dosahovat takových rozměrů, neboť pachatel má příslušné oprávnění k držení obdobné zbraně. Takové závěry sdílí i judikatura např. „jde-li o neoprávněné přechovávání jedné zbraně (§ 279 odst. 1 TrZ), nepůjde zpravidla o společensky škodlivé jednání a toto nebude trestným činem, zejména proto, že obviněný je osobou, která splňuje zákonné předpoklady pro držení a nošení zbraně podléhající režimu zákona o zbraních a střelivu – obviněný je totiž osobou, která má zbrojní průkaz k držení a nošení jiné krátké kulové zbraně, a v tomto případě se jednalo o nepovolené přechovávání plynové pistole zn. Röhm rg 8 ptb 412 se šesti kusy nábojů do této zbraně“. V takovémto případě je tak třeba na trestný čin nahlížet z toho pohledu, že pachatel si je vědom základní manipulace se zbraní a spáchaný skutek nedosahuje takové intenzity společenské škodlivosti, aby byl postihován dle trestního zákoníku.

Zákon o zbraních obsahuje zejména ustanovení o přestupcích, a to především o přestupcích fyzických osob. Některé přestupky uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 zákona o zbraních by v některých případech mohly být posuzovány i v trestněprávní rovině. Namátkou lze zmínit písm. a) tohoto ustanovení, kdy „fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vlastní, drží nebo nosí zbraň nebo střelivo v rozporu s § 8“. Pro úplnost ustanovení § 8 zákona o zbraních zní: „nabývat do vlastnictví, s výjimkou dědění (§ 66), a držet nebo nosit zbraň nebo střelivo může pouze ten, kdo je držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence, pokud tento zákon nestanoví jinak“. V tomto případě je zřejmé, že některé páchané přestupky podle tohoto ustanovení by rovněž mohly naplňovat znaky skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování. V souladu se základní zásadou subsidiarity trestní represe i výše zmíněnou judikaturou je však nutné posuzovat, zda se jedná o skutečně společensky škodlivé jednání dosahující trestněprávní roviny a je zapotřebí pachatele sankcionovat dle trestního zákoníku.

Závěrem lze k budoucímu formování zbraňového práva v podobě zákona o zbraních a jeho vzájemného prolínání s trestním zákoníkem konstatovat, že zbraně a s nimi spojené okruhy zájmů nejsou výhradně doménou právní, ale v poslední době i celospolečenskou a politickou. O tomto fenoménu dnešní doby hovoří odborná literatura tak, že „*problematika zbraní a nakládání s nimi je na legislativní úrovni značně dynamická. Za poslední dvě dekády jsou dokonce výrazně dynamičtější změny v právní regulaci nakládání se zbraněmi než technický rozvoj v oblasti jejich konstrukcí a technologie. Na tomto je vidět – jak již bylo naznačeno v úvodních kapitolách –, že téma zbraní je fenoménem primárně společenským, případně politickým*“.^[4] Vzhledem k rovněž rychlému vývoji společnosti je možno předpokládat, že problematika vlastnictví zbraní a nakládání s nimi se bude i v budoucnu velmi často měnit. Při novelizaci právní úpravy i případnému přijímání nových právních předpisů bude však důležité, aby se tak nedělo na podkladě neuvážených rozhodnutí, ale racionálních a důkazy podložených úvahách zákonodárce, které budou důsledně prokonzultovány s odborníky z prostředí střelecké komunity.

Jan Chmil,

právní konzultant

Mgr. Karel Miškář,

advokát

[Advokátní kancelář JUDr. David Pytela, MBA, LL.M.](#)

Litovelská 1349/2b
779 00 Olomouc

Tel.: + 420 607 600 442
e-mail: pytela@akpytela.cz

---

[1] ŠČERBA, Filip. Trestní zákoník, 1. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2021, s.

[2] BARTOŠEK, Jan, BAČKOVSKÁ, Milena. Zbraně a střelivo. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. s. 81-87.

[3] ŠÁMAL a kol. Trestní zákoník. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2836.

[4] BARTOŠEK, Jan, BAČKOVSKÁ, Milena. Zbraně a střelivo. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. s. 245-252.

Další články:

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)